

Om

Tina Hoby Andersen, cand. pharm og direktør for Apovac

Apovac er en forening for apoteker, og blev etableret i 2019 med det formål at gøre det muligt for borgere at blive vaccineret på apotekerne i Danmark. Oprindeligt var fokus på influenzavaccination, men tilbuddet blev hurtigt udvidet til også at omfatte vaccination mod COVID-19, helvedesild, HPV og flåtoverført hjernebetændelse (TBE). I dag inkluderer Apovacs service også rejsevaccinationer, hvilket gør det nemt og tilgængeligt for borgerne at få deres vaccinationer direkte på apoteket.

Få din vaccination på apoteket

Interview med Tina Hoby Andersen om vaccination

Det skal være nemt, sikkert og tilgængeligt for alle danskere at få de vaccinationer, de har behov for. Derfor har apotekerne en forening, der faciliterer rammerne. "Det betyder, at du i langt de fleste tilfælde kun behøver at gå ét sted hen – nemlig på apoteket, fordi resten kan klares hjemmefra."

"I samarbejde med Medicals ApS tilbydes vaccination på apoteker i hele landet. På den måde lever Apovac op til det helt grundlæggende formål: At gøre det nemt, sikkert og tilgængeligt for alle at blive vaccineret," understreger Tina Hoby Andersen.

- **Nemt:** Jo færre steder du skal gå hen, jo nemmere. Størstedelen af processen kan klares hjemmefra via telefon eller computer. Du skal kun besøge dit lokale apotek, der har vaccinen tilgængelig.
- **Sikkert:** På apoteket bliver du vaccineret af en uddannet vaccinator, og du kan derfor få professionel rådgivning om vaccinationer og eventuelle bivirkninger. Alle vaccinationer sker på delegation af en læge. Dvs. at det er en læge, der står bag både online rejsekon-sultationer, ordinationer og retningslinjer.
- **Tilgængeligt:** Fordi næsten alle Danmarks apoteker er med i foreningen, er det – målt på antal steder, du kan blive vaccineret – Danmarks største vaccinationstilbud. Din vaccine er aldrig længere væk end det nærmeste apotek. På hjemmesiden www.apovac.dk kan du se, hvilke vaccinationer du kan få på dit lokale apotek og åbningstiden for vaccination. Flere apoteker tilbyder drop-in vaccination – dvs. at du kan få en vaccina-

tion uden forudgående aftale (dette gælder dog ikke for rejsevaccination).

Hvilke vaccinationer kan du få på apoteket?

"På apoteket tilbydes næsten alle relevante vaccinationer for voksne," lyder det fra Tina Hoby Andersen. "Dog er børnevaccinations-programmet holdt helt uden for apotekernes tilbud, fordi børnevaccinationerne sker som led i de løbende sundhedstjek hos lægen. Derfor er det rigtigste, at børnene bliver vaccineret hos lægen."

Til voksne tilbyder apoteket disse vaccinationer:

- **Stivkrampe og difteri.** Stivkrampe kan komme via en bakterie, der findes i jord. Typisk fordi du får en rift eller måske et kattebid. Bakterien udskiller et giftstof, der kan give krampes og stivhed, som ultimativt kan være livstruende. Difteri er en luftvejsinfektion fra en bakterie, der kan påvirke hjerte, muskler, nyrer, nervesystem og luftvejene, der ultimativt kan blive blokeret. Denne vaccine er det vigtigt at få fornyet hvert 10 år.
- **HPV.** HPV-vaccinen har i flere år været en del af børnevaccinationsprogrammet, og gives, inden børn når den seksuelle debut, for at sikre optimal beskyttelse. HPV er en virus,

der primært overføres gennem seksuel kontakt, og er mest kendt for at kunne forårsage livmoderhalskræft hos kvinder. Men den kan også føre til kræft i mund, hals og anus hos begge køn samt i penis hos mænd. Som voksen kan du stadig have fordel af at blive HPV-vaccineret, da det kan beskytte dig mod visse typer af virus, du endnu ikke er blevet udsat for.

- **TBE.** Flåtbid udgør en stigende risiko på grund af klimaforandringer, som har spredt

Tip

Hvor længe holder vaccinen, og hvad koster den?

Det generelle svar på det spørgsmål kan du finde på apovac.dk/vaccineprisliste. Her er der et skema, hvor du kan se:

- Vaccinens navn
- Pris pr. dosis
- Pris for medlemmer af Sygeforsikringen "danmark"
- Antal doser
- Revaccination (ja eller nej)

flåter til nye områder. I Danmark er TBE-virus fundet på Bornholm, i Tisvilde Hegn og andre steder. Personer, der ofte opholder sig i naturen – såsom jægere, skovarbejdere eller vandrere – bør overveje vaccination, især i disse områder og i lande som Sverige, Østrig, Tyskland og Østeuropa, hvor TBE er udbredt. Forebyggelse som kropsinspektion, dækkende tøj og flåtafvisende midler er vigtigt, men vaccination giver ekstra beskyttelse i højrisikoområder.

- **Helvedesild.** Helvedesild er en reaktivering af skoldkoppevirus, som 98% af den voksne danske befolkning har i kroppen. Risikoen for udbrud stiger med alderen og visse kroniske sygdomme. Sygdommen giver smerter, kløe, udslæt og blærer på huden i den ene side af kroppen. Forløbet er pinefuldt, og hos nogle giver helvedesild kroniske smerter. Du kan blive vaccineret, hvis du er over 50 år eller mellem 18 og 49 år og immunsvækket som følge af medicin eller sygdom.
- **Luftvejssygdommene RS-virus og pneumokokker.** Både RS-virus og pneumokokker kan give infektioner, der spænder lige fra de forkøleliseslignende til alvorlig lungebetændelse. Især hos svækkede personer eller småbørn, der endnu ikke har erhvervet et immunsystem.

Kan du få tilskud til din vaccine?

Visse grupper borgere kan få såkaldt klausuleret tilskud. Det betyder tilskud, der gives til borgere, som opfylder særlige kriterier såsom alder, kronisk sygdom eller af andre årsager har specifikke risikofaktorer, der giver særligt behov. Prisen på vaccinen afhænger af saldoen på din CTR-saldo – dvs. hvor meget tilskudsberettiget medicin du har købt inden for det aktuelle tilskudsår.

Hvis du er medlem af Sygeforsikringen "danmark", kan du herfra få 50 % tilskud til vaccination. Personer under 25 år får 75% i tilskud."

Skal du ud at rejse?

"Når du skal ud at rejse, er det vigtigt at planlægge dine vaccinationer i god tid. Mange rejsevacciner kræver 2-3 doser, som skal gives med et bestemt tidsinterval imellem. Derudover skal de sidste vacciner ofte gives et antal dage før afrejse, så din krop har tid til at opbygge immunitet. Derfor er det en god idé at starte processen i god tid, så du er bedst muligt beskyttet."

Du kan nemt få din rejsevaccine på apoteket via rejseapoteket.dk. Siden blev lanceret i september 2024 af Apovac og Medicals, og tilbyder både online konsultation og vejledning, så du er godt forberedt til din rejse.

"Lægefaglig rådgivning er afgørende for din sikkerhed og tryghed. Derfor starter processen

med en online konsultation med en advisor, hvor de relevante vacciner til din rejse bliver vurderet og ordineret," forklarer Tina Hoby Andersen.

- Først besøger du rejseapoteket.dk, hvor du kan booke en online konsultation på et tidspunkt, der passer dig.
- En specialuddannet advisor ringer til dig på det aftalte tidspunkt.
- Du fortæller, hvor du skal rejse hen, og hvilke vaccinationer du tidligere har modtaget (du kan se det på sundhed.dk).
- Advisoren spørger ind til din risikoprofil – dvs. om der er nogle sundhedsmæssige faktorer, som skal tages hensyn til.
- Den rejsemedicinske konsultation afsluttes i samarbejde med dig, hvor advisoren anbefaler, og afstemmer, de nødvendige vacciner. Herefter sendes ordinationen til apotekets vaccinationssystem, og der aftales en tid til vaccination på apoteket, som passer dig.
- På det aftalte tidspunkt møder du op på apoteket, hvor du får din rejsevaccination af en vaccinator.
- Hvis din rejse kræver opfølgende vacciner, booker apoteket en ny tid til dig, og du får selvfølgelig en påmindelse om bookingen via SMS.

Du kan få alle de gængse rejsevaccinationer på apoteket. Et godt sted at begynde sin rejse er rejseapoteket.dk, for her kan du få information om både destinationer og vaccinationer."

Apotekets vaccinatorer bliver uddannet

For at blive certificeret vaccinator på apoteket skal man bestå både en grunduddannelse og løbende certificeringer.

"Først er der et teoretisk pensum og derefter en praktisk del, der fx handler om at trække vacciner op fra hætteglas, stikketeknik og nødprocedurer i tilfælde af, at en borger får anafylaktisk shock – dvs. en allergisk reaktion på vaccinen. Vaccinatorer bliver også uddannet i at stille vaccinespecifikke spørgsmål for at afdække, om der er et sikkert og relevant grundlag for den aktuelle vaccination. Det kan fx være spørgsmål om allergi, og om hvorvidt borgeren har feber, eller tager blodfortyndende medicin. En gang om året skal den enkelte vaccinator re-certificeres ved en test.

Uddannelsen til rejsevaccinator er en overbygning til den almindelige vaccinatoruddannelse, som bl.a. har fokus på indblik i vaccinerne og overblik over forløbet i et rejsevaccinations-program."

